

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VI.30.183/2025/4.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke
Dr. Madarász Anna előadó bíró
Dr. Farkas Antónia bíró
Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró
Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: felperes neve és címe

A felperes képviselője: Dr. Zajdó Zsolt Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Zajdó Zsolt ügyvéd)

Az alperes: alperes neve és címe

Az alperes képviselője: Dr. Göcs Éva ügyvéd

A per tárgya: szerződésszegéssel okozott kár megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék
1.Gf.75.505/2024/9.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi
Bíróság 7.G.XXI.21.835/2022/46.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.613.095 (egymillió-hatszázötvenháromezer-kilencvenöt) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes főtevékenysége szerint lakó- és nem lakóépület építésével, továbbá épületépítési projekt szervezésével foglalkozó gazdasági társaság. A cég képviselőjére B Z és Sz Gy T ügyvezetők önállóan jogosultak. Az alperes – más tevékenységek mellett – fémárúk nagykereskedelmével és fémmegmunkálással foglalkozó gazdasági társaság. A képviselőjére S-G R ügyvezető jogosult.

[2] Sz Gy T 2019. november 15-én elektronikus levélben értesült az alperes bemutatkozó akciós ajánlatáról, amely szerint a cég kiemelten foglalkozik betonacél nagy- és kiskereskedelmével, statikai terv szerinti vágás-hajlítással. A hirdetésben az alperes a nagykereskedelmi akciós árait adta meg akként, hogy betonacél kötegben 12 folyóméter (minimum 2,4 tonna) 10-25 milliméter átmérővel nettó 156 forint/kilogramm áron, betonacél vágva-hajlítva 10-25 milliméter átmérővel 168 forint/kilogramm áron érhető el, nagyobb mennyiség esetén projekt ár kérhető. Az árakat és az alperes prospektusát a levélhez mellékelteként csatolták. A hirdetés szövege szerint „érdemes lekötni a betonacélt, hogy elkerülje az áremelkedést. A készlet erejéig! Szállítást vállalunk saját kamionokkal és 12 méterig speciális csúszdás, illetve darus tehergépkocsikkal”. Az alperes külön megjelölte a hirdetésben az email címét, ahová az érdeklődők jelentkezését várta.

[3] A hirdetésben megadott telefonszámon Sz Gy T érdeklődött az alperes ajánlatáról, figyelemmel arra, hogy a felperes akkor induló beruházásához, a Sopron-Aranyhegy Lakópark megnevezésű építési projektjéhez maga is betonacélt kívánt vásárolni.

[4] 2019. december 13-i dátummal az alperes mint szállító és a felperes mint megrendelő szállítási keretszerződést írtak alá, ennek tárgyaként a Sopron-Aranyhegy Lakópark projektet jelölték meg. Az I. pont szerint a keretszerződésben meghatározott feltételekkel a keretszerződés fennállásának időtartama alatt az alperes a kereskedelmi tevékenysége keretében leszállítja a felperes részére az általa esetenként megjelölt (megnevezett) és mennyiség által megrendelt termékeket, amely termékeket a felperes köteles átvenni, és az alperes által az aktuális szerződésben rögzített áron a felperessel előzetesen egyeztetett nagykereskedelmi árat az alperesnek kifizetni. A megállapodásban írtak szerint az egységárat konkrétan előre fixálni kell, feltüntetve, meddig érvényes az ár, illetve mennyi a szállítandó mennyiség kilogrammban. Ezt a mennyiséget a felperes köteles lehívni az adott időintervallumban. Amennyiben a szerződés szerinti teljes mennyiséget nem vitte el a felperes (azaz nem szállították le), úgy a fennmaradó mennyiség vételárának 20%-át volt köteles megfizetni.

[5] A keretszerződés II. pontja szerint az alperes akkor köteles a felperesnek árut szállítani, ha a felek eseti szállítási szerződést kötnek egymással. Fizetés módja előre utalással a teljes mennyiségre betárolással. A gyártási díjat utólagosan, nyolc napos határidővel átutalással kell teljesíteni. Az eseti szállítási szerződést akként kötik meg, hogy a) a felperes a megvásárolni kívánt termékek pontos meghatározását (a termék fajtáját, megnevezését és mennyiségét), a teljesítés kívánt időpontját és a teljesítés helyét (az esetleges fuvarigényt) tartalmazó megrendelést küld az alperesnek írásban, emailben vagy szóban személyesen vagy telefonon; b) az alperes az írásbeli megrendelés (írásban vagy emailben küldve, illetve személyesen átadva) visszaigazolja az ár megjelölésével két munkanapon belül, a szállítás idejének és az áru átadása helyének megjelölésével. Amennyiben a visszaigazolás tartalma megegyezik a megrendelés tartalmával, a felek között az eseti szállítási szerződés akkor jön létre, ha az alperes által megjelölt árat a felperes két munkanapon belül írásban elfogadja. Az ár elfogadásának az alpereshez történő megérkezésével az eseti szállítási szerződés létrejön. Az ár felperes általi visszaigazolása, elfogadása hiányában az eseti szállítási szerződés nem jön létre; c) az alperes a szóbeli megrendelést is írásban igazolja vissza. Az eseti szállítási

szerződés ebben az esetben is az ár visszaigazolásával jön létre. Ennek hiányában az eseti szállítási szerződés nem jön létre. A gyártási határidő a pénzügyi teljesítéstől/gyártásba adástól számítottan minimum hét-tíz munkanap.

[6] A keretszerződés III. pontja az áru átadás-átvételét szabályozta. Ebben a pontban rögzítették, hogy az alperes az árut tulajdonjog fenntartással adja át a felperesnek, és az áru tulajdonjoga a vételár kifizetésével száll át a felperesre. Betonacél megmunkálás (vágás-hajlítás) esetén az alperes az általa használt gyártási program által készített munkalapokat ellenőrzésre átküldi a felperesnek, aki ezek elfogadásával, jóváhagyásával véglegesíti a megrendelést. A betonacél előkészítés esetén ezen munkalapok alapján történik a számlázás.

[7] A keretszerződés IV. pontja szólt az ármeghatározásról, a fizetési feltételekről, a vételár követelés biztosításáról és a fizetési késedelem jogkövetkezményeiről. Itt rögzítették, hogy a betonacél szálban, gyári bontatlan kötegben 10-25 milliméter átmérő között nettó 149 forint/kilogramm. A gyártás költsége 19 forint/kilogramm+áfa. Előreláthatólag a munka várható összege 39.506.015 forint, az anyagmennyiség várhatóan cca. 228 tonna. A projektre történő szállítás várható befejezése 2020. december. A keretszerződésben a felek meghatározták a szabványokat és az anyagminőséget. A szállítás külön díj ellenében történik, változó hosszakat a szállító +15 forint+áfa/kilogramm áron gyárt. Változó méret egyedi esetekben fordul elő, terven kirészletezett méretekben, 3-5 centiméteres darabonként eltérő vágó hossz értendő. Ha ezt nem kéri legyártani, ez esetben közép méretben történik a legyártás, illetve az alperes 6 vagy 12 méteres szálanyagban biztosítja, és a helyszínen kell méretre vágni és hajlítani. Számlázás gyártási munkalap szerint súly alapján, az átvétel a statikai terv szerint/gyártási munkalap alapján darabszám szerint történik. A gyártóműnél történő áremelés, illetve rendkívüli esemény bekövetkezte esetén a beszerzési forrás függvényében az alperes az árváltozás jogát fenntartotta. Szállítási cím: 9400 Sopron. A szerződés módosítása írásban, a felek képviselői által aláírt megállapodással érvényes. A IV/2. pont szerint az alperes az értékesített áru vételáráról (és az általa teljesített fuvarozás díjáról) a teljesítés időpontjával azonos időpontban kiállítja a számlát. A felperes a számla szerinti vételárat a számlán feltüntetett, legkésőbb az esedékesség napjáig volt köteles kifizetni.

[8] A VI. pontban a szállítási keretszerződés hatályaként a felek határozatlan időtartamot jelöltek meg. Rögzítették, hogy a keretszerződés írásban, harminc napos felmondási idővel szüntethető meg.

[9] A szállítási keretszerződést a felperes képviseletében Sz Gy T, az alperes képviseletében S-G R ügyvezetők írták alá.

[10] Ugyanezen a napon, 2019. december 13-án az alperes tárolási nyilatkozatot írt alá, amelyben a felperest mint megrendelőt tüntette fel. E szerint az alperes ügyvezetője arról nyilatkozott, hogy a felperessel 2019. december 13-án létrejött szállítási szerződés alapján 228,187 tonna, a nyilatkozat mellékletében tételesen felsorolt anyagot az alperes telephelyére beszállítottak, azokat az alperes a projekt végéig térítésmentesen tárolja. Az alperes vállalta, hogy a felperest az általa küldött műszaki dokumentáció alapján szolgálja ki (átmérő, minőség, mennyiség). A számla kifizetését követően a termékek tulajdonjoga a felperesre átszáll. Az irat tartalmazta, hogy az alperes a tárolási nyilatkozat kiállításával jogosult a számlát benyújtani a tárolási nyilatkozat szerinti anyagokra/berendezésekre.

[11] A betonacél tárolásáról szóló melléklet szerint a betárolt anyag 10-25 milliméter átmérőjű, 228.187 kilogramm bordás betonacél.

[12] 2019. december 13-án az alperes kiállította a felperes részére a DB 00927/2019. számú díjbekérőt, amelyen a termék nevéként betonacél 10-25 milliméter került megnevezésre, mennyiségként 228.187 kilogramm, egységára 149 forint, összesen

33.999.863 forint. A felperes a díjbekérő alapján előlegként megfizetett az alperesnek 33.999.863 forintot, amelyre az alperes 2019. december 18-án kiállította az ESZ 01279/2019. számú előleghozzájárulását.

[13] A felperes eseti megrendelésére az alperes első alkalommal 2020. február 25-én leszállított 8, 12 és 20 milliméter átmérőjű betonacél tekercseket vágva-hajlítva összesen 23.997,76 kilogrammot, amelynek ára 3.576.006 forint, a gyártás (vágás-hajlítás) 455.957 forint volt.

[14] Az előleg terhére elszámolták a megrendelés szerinti 3.576.006 forint vételárát, így az erről kiállított számla végösszege a gyártási költség, 455.957 forint volt, amit a felperes megfizetett.

[15] Ezt követően a felperes 2020. év végéig további megrendelést nem közölt.

[16] A felperes 2021 februárjában jelezte, hogy a további vasanyagra megrendelést kíván az alperesnek adni, ezzel kapcsolatban e-mailben kezdtek egyeztetni. A 2021. február 24-én kelt iratban a felperes utalt arra, hogy mellékletben küldi a gyártáshoz a Sopron-Aranyhegy Lakópark alaptestéhez szükséges betonacélok statikai tervlapjait azzal, hogy a C/S-1.5, 1.6. tervlapokon szereplő betonacél kimutatás 35. tételében szereplő 2394 darab 12 méter hosszú betonacélból az 1. számú megrendelés során kiszállított 1827 darabot kérte figyelembe venni.

[17] Az alperes részéről P Cs 2021. február 25-én megküldte felperesnek a 4944 és 4945 munkalapokat ellenőrzésre, amit a felperes ügyvezetője, B Z 2021. március 1. napján visszaigazolt, egyidejűleg közölte, hogy a statikussal lezárta a korábban kérdéses tételekkel kapcsolatos egyeztetést, és megküldte a gyártáshoz a C/S 1.3 és 1.4. tervlapokat. Kérte, hogy az alperes küldje meg az ehhez kapcsolódó munkalapokat. P Cs még ugyanezen a napon megküldte a 4978 és 4979 munkalapokat, amiket felperes 2021. március 2-án visszaigazolt. Az alperes ezt követően a 4978 munkalapot kiegészítette, ezt B Z 2021. március 3-án igazolta vissza.

[18] 2021. március 9-én Sz Gy T, a másik ügyvezető emailben kérte az alperestől a munkalapok alapján a munkadarabok legyártását és szállítását. Arra hivatkozott, hogy a felperes a betonacél teljes ellenértékét már megfizette, amellyel a termék tulajdonjogát megszerezte, amit a 2019. december 13-án kelt tárolási nyilatkozat és a keretszerződés III. pontja bizonyít. Erre figyelemmel felszólította az alperest, hogy a visszaigazolt munkalapok alapján a munkadarabokat gyártsa le és szállítsa le az építési projekt helyszínére 2021. március 18-ig.

[19] 2021. március 9-én az alperes jogi képviselője arról tájékoztatta a felperest, hogy a keretszerződés alapján fizetett összeget előlegként tartja nyilván, az a felhasználással lesz vételár. A létrejött keretszerződés alapján az alperes a vas tárolását 2020 decemberéig vállalta, ez az idő letelt, eddig kellett volna a felperesnek a fennmaradt súly tekintetében a vásárlásokat realizálnia, de ez nem történt meg. A vállalt határidőt követően az alperesnek nem áll módjában rendelkezésre tartani az anyagot azonos feltételekkel, ezért felhívta a felperest, hogy a felhasználás érdekében intézkedjen. A felperes a vasanyag lehívása körében késedelembe esett, ami álláspontja szerint mulasztásban megnyilvánuló felperesi szerződésszegés, ezért írásban új szerződés megkötése vagy a meglévő megállapodás módosítása szükséges, amelyben a megváltozott teljesítési feltételek rögzítése indokolt. Kérte a felperestől az álláspontja közlését.

[20] 2021. március 11-én kelt válasziratában a felperes jogi képviselője arra hivatkozott, hogy a 33.999.863 forint megfizetésével a betonacél vételárát teljes összegben megfizette, ezzel az áru tulajdonjogát megszerezte, a termék leszállításának végső időpontjaként 2020 decemberét várható időpontként tüntették fel a szerződésben, annak kiadását az alperes nem tagadhatja meg. Új szerződés megkötése szükséges. Közölte azt is, hogy tudomása szerint

G B (aki nem tagja és nem ügyvezetője az alperesnek), azt nyilatkozta, hogy a vasanyagot már eladta és ajánlatot tett, hogy az egyszer már a felperesnek eladott vasanyagot magasabb áron újból eladja. A levélben a felperes követelte, hogy az alperes a vasanyagot két részletben, március 18-ig és április 15-ig szállítsa le. A felperes vállalta, hogy a még fennálló mennyiségre a hajlítási tervet megküldi.

[21] 2021. március 19-én kelt újabb iratban a felperesi képviselő ismételten közölte az alperessel, hogy G B, az általa adott tájékoztatás szerint a felperesnek eladott vasanyagot már másnak eladta. A felperes követelte a vasanyag részére való kiadását március 22-ig, ellenkező esetre büntető feljelentést helyezett kilátásba.

[22] Az alperesi jogi képviselő 2021. március 22-én tájékoztatta a felperest, hogy a keretszerződés szerinti vasanyagot az alperes továbbra is a felperes rendelkezésére tartja, azt másnak nem értékesítették. G B az alperes képviseletében nyilatkozat megtételére nem jogosult. Megismételte, hogy a korábbi megállapodás módosítását vagy új megállapodás megkötését tartja indokoltnak, mivel a korábbi keretszerződésben foglaltak szerint nem áll módjában teljesíteni. A felperes a korábban kért mennyiséget a rögzített határidőben nem hívta le, ezzel a felperesnek kártérítési kötelezettsége is keletkezett. A jó üzleti kapcsolat érdekében egyeztetést javasolt a helyzet békés rendezésére, a meglévő szerződésnek a helyzethez való igazítására, azonban elzárkózás esetén nem látott más lehetőséget, mint az eredeti állapot helyreállítását, a pénzügyi elszámolást és a szerződés megszüntetését.

[23] A felperes jogi képviselője a 2021. március 23-i válaszában ragaszkodott a vasanyag kiszállításához, akár úgy is, hogy annak hajlítása nem történik meg. Hivatkozott arra, hogy a felek szerződésének adásvételre vonatkozó része teljesült, ezt követően az elállásra nincs lehetőség. A felperesi ügyvezető 2021. március 24-én küldött e-mailben közölte az alperessel, hogy miután a jóváhagyott hajlítási munkalapok ellenére nem kaptak választ arra, hogy a gyártást elvégezték, a felperes a második megrendelést visszavonja, egyúttal kérte, hogy az alperes tegye lehetővé a felperesnek a vasanyag elszállítását.

[24] A felperes vasanyagot az alperestől a továbbiakban nem szállított el.

[25] Az alperes jogi képviselője 2021. április 1. napján kelt iratban közölte a felperessel, hogy a korábbi keretszerződésben meghatározott időpont eredménytelenül eltelt, így ez alapján az alperes nem teljesíthet. Nincs lehetőség arra, hogy a felperes a határidőben meg sem rendelt vasanyag elszállítása iránt intézkedjen, és mivel az alperes úgy értékelte a helyzetet, hogy a felperes nem kíván együttműködni, az előlegszámla alapján megfizetett vételár előleget visszautalja.

[26] A megfizetett 33.999.863 forintból a már leszállított 23.997,76 kilogramm vasanyag 3.576.006 forint ellenértékének levonását követően 30.423.857 forint vételárelőleget 2021. április 1-én az alperes visszautalt a felperesnek.

[27] A felperes 2021. március 30-án, majd június 2-án szállítási keretszerződéseket kötött a P-H Bt. viszonteladóval. A keretszerződések tárgya a „Sopron Társasház munkáihoz szükséges betonacél értékesítése, igény szerinti feldolgozása és a megrendelő által megjelölt mennyiségben, meghatározott időpontban és helyszínre történő leszállítása”. A P-H Bt. vállalta a megrendelt termékekre (pozíció szerint lehajlított mennyiségre) a megjelölt helyen és időben, illetve ütemezés szerinti időpontokban a betonacél felperes részére történő átadását. A felperes a termékek átvételére és azok szerződésben meghatározott árának fizetésére vállalt kötelezettséget. A fizetés előre utalással történt.

[28] A 2021. március 30. napján kelt keretszerződésben a szállítandó termékek vételárát tervdokumentáció szerint leszállítva, egységárban határozták meg: 8 milliméter átmérőre, vágva, hajlítva: nettó 247 forint/kilogramm; 10-32 milliméter átmérő között vágva, hajlítva: nettó 243 forint/kilogramm; 6 vagy 12 méteres szálaban (vágott, hajlított vassal vegyesen):

nettó 225 forint/kilogramm; 6 vagy 12 méteres szálban (bontatlan köteg): nettó 221 forint/kilogramm (8, illetve 10 milliméter vagy annál nagyobb átmérő esetén egyaránt).

[29] A 2021. június 2. napján kelt szerződésben meghatározott árak: 8 milliméter átmérőre vágva, hajlítva: nettó 315 forint/kilogramm; 10-32 milliméter átmérő között: nettó 308 forint/kilogramm; 6 vagy 12 méteres szálban: 10 millimétertől nettó 296 forint/kilogramm; 8 milliméter átmérőre nettó 302 forint/kilogramm; szálanyag hajlítással vegyesen + nettó 3 forint/kilogramm.

[30] A felperes e keretszerződések alapján pontosan meghatározott, méretre vágott és hajlított betonacél mennyiségek leszállítására adott le eseti megrendeléseket. 2021. április 15-től 2021. június 16-ig összesen 244.048,82 kilogramm vasanyagot szerzett be, 8, 10, 12, 16, 20 és 25 milliméter átmérőjű vágott, hajlított betonacélt, amelyért 50.434.742 forint vételárat fizetett ki.

[31] A 2022. március 4-én kelt iratban a felperes tájékoztatta az alperest a P-H Bt.-vel megkötött (fedezeti) szerződésekről és arról, hogy az alperestől korábban le nem szállított 204.189,24 kilogramm vasanyag beszerzése érdekében 168.858 kilogrammot 221 forint/kilogramm, 35.331,24 kilogrammot 296 forint/kilogramm vételáron vásárolt meg összesen 47.775.665 forint ellenében. Figyelemmel arra, hogy az alperessel kötött megállapodás alapján ezt a mennyiséget korábban 30.423.857 forintért vásárolta meg az alperestől, a Ptk. 6:141. §-ára hivatkozással kártérítésként a 17.351.808 forint árkülönbözet nyolc napon belül történő megfizetésére szólította fel az alperest.

[32] Az alperes a 2022. április 1. napján kelt válasziratban a kártérítési igényt jogalapjában és összecszerúségében is vitatta. Álláspontja szerint a szerződés megszűnéséhez a felperes szerződésszegő magatartása vezetett, az alperes pedig maradéktalanul visszaszolgáltatta a le nem hívott áru ellenértékét. Hivatkozása szerint a felperes a kárenyhítési kötelezettségét sem teljesítette, így az alperes az esetleges kártérítési felelősség fennállása esetén sem lenne marasztalható, emellett a felperes a kárának felmerülését sem igazolta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[33] A felperes keresetében kártérítés jogcímén 16.130.950 forint, ennek 2021. július 2. napjától a kifizetés napjáig számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértéke szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[34] A kereseti kérelme jogalapjaként a Ptk. 6:137., 6:138., 6:141. és a 6:142. §-át jelölte meg.

[35] Arra hivatkozott, hogy az alperessel 2019. december 13-án megkötött keretszerződés szerinti mennyiségű vasanyagot a szerződésben rögzített, az alperes akciós ajánlata szerinti vételáron megvásárolta, annak ellenértékét maradéktalanul megfizette, ezzel a vasanyag tulajdonjogát megszerezte, annak tárolását az alperes a tárolási nyilatkozat szerint időkorlát nélkül vállalta. Állította, hogy a keretszerződés alapján 12 méteres acélkötegeket vásárolt a szerződésben meghatározott teljes mennyiségben és annak tárolását kérte. A tervek alapján a szükséges mennyiségben csak ezen 12 méteres szálak egyedi hajlítását, vágását és szállítását rendelte meg.

[36] Az alperes a szerződés vállalkozási részének teljesítését megtagadta, az aktuális megrendelését nem teljesítette, illetve attól tette függővé, hogy az időközben bekövetkezett

áremelkedésre figyelemmel a felperes magasabb árat fizessen. Ezt követően az alperes a már felperesi tulajdont képező vasanyagot sem adta ki, azt másnak eladta. Az alperesi szerződésszegő magatartás miatt a felperes fedezeti szerződések megkötésére kényszerült a P-H Bt. viszonteladóval. Az alperessel a szerződés teljesítése lehetetlenné vált, azt a felperes megszűntnek tekintette.

[37] A felperes úgy számolt, hogy az alperessel 228.187 kilogramm vasanyagra kötötték szerződést, ebből 23.997,76 kilogrammot szállított le az alperes, nem szállított le 204.189,24 kilogrammot. Ennek fedezetére szerzett be a P-H Bt.-től 244.048 kilogramm vasanyagot. Álláspontja szerint a le nem szállított 204.189,24 kilogramm vas mennyiség fedezeti szerződés szerinti 50.434.742 forint ellenértékének, valamint az alperessel kötött keretszerződés szerint 168 forint/kilogrammmal számolva 34.303.792 forint ellenértékének különbözetére kártérítésként tarthat igényt. A kár összegszerűen a fedezeti vétel során kifizetett vételár és a felek szerződése szerinti vételár különbözete, 16.130.950 forint.

[38] Állításai igazolására okirati bizonyítást ajánlott fel, csatolta a szállítási keretszerződést, a tárolási nyilatkozatot, a fedezeti szerződéseket, a fedezeti vételt igazoló számlákat és tanúk meghallgatására tett indítványt (G B, Gy Á) annak bizonyítására, hogy az alperes a vasanyagot kizárólag akkor adta volna ki, ha a felperes nagyságrendekkel nagyobb vételárat fizet, továbbá kérte a már megnevezett tanúk és Sz Gy T meghallgatását arra is, hogy az alperes szerződésszegő magatartást tanúsított. Álláspontja szerint az alperes promóciós ajánlatát tartalmazó email egyértelműen bizonyítja, hogy a szerződés a felperes által állított tartalommal jött létre.

[39] Hivatkozott arra is, hogy az alperes részéről G B úgy tárgyalta a felperes ügyvezetőjével, mintha az alperesi cég képviselőjére jogosult lenne. Elismeri, hogy G B az alperesnél nincsen tisztsége, és az alperesnél nem tag, e körben álképviselőre hivatkozott.

[40] Az alperes védekezésével szemben kifejtette, hogy a vételár megfizetésével a vasanyag tulajdonjogát megszerezte. A Ptk. 6:140. § (1) bekezdése alapján a szerződéstől a teljesítési érdek megszűnése esetén lehet elállni, az elállás az adásvételi szerződés teljesítését követően kizárt. A hajlítási és vágási szolgáltatás az adásvételi jogügylettől függetlennek tekinthető, önmagában a gyártási utasítás hiánya nem alapozhatta meg az alperes elállását, ami így jogszerűtlen volt.

[41] A felperes nem esett késedelembe, mivel az alperessel a szerződésben a projekt befejezésének időpontját mint várható időpontot jelölték meg, a szerződést határozatlan időre kötötték.

[42] A kárenyhítési kötelezettség körében csak az vizsgálható, hogy a fedezeti szerződés szerinti vételár a kialakult piaci ár figyelembevételével eltúlzott-e vagy sem, így nincs jelentősége annak, hogy a felperes viszonteladótól és nem gyártótól vásárolt.

[43] Kiemelte, hogy a felperesnek a munka befejezéséhez feltétlenül szüksége volt a vasanyagra, illetve a felek közötti vitás helyzetre tekintettel nem volt elvárható tőle, hogy továbbra is az alperessel folytasson tárgyalásokat.

[44] A keretszerződés adásvételi és vállalkozási elemet tartalmazott. Az előbbi a köteget vasanyag megvásárlására, az utóbbi annak megmunkálására vonatkozott. A vasanyag vételárát kifizette, ezzel az adásvétel teljesült. Azt kérte az alperestől, hogy a köteget vasanyagot adja ki, az alperes ezt megtagadta annak ellenére, hogy az már ki volt fizetve. Ekkor a vállalkozási elem teljesítése, az anyag megmunkálása már nem került szóba, azt a továbbiakban nem kérte. A két szerződést el kell választani egymástól. A vasanyag kiadását az alperes nem tagadhatta volna meg. Ettől független, hogy a vállalkozási elem teljesült-e vagy sem, a vasanyag megmunkálása megtörtént-e, jelen esetben ennek nincs jelentősége. A szerződés IV/1. pontjában egyértelműen elkülönítették a felek a vasanyag ellenértékét, azt

nettó 149 forint/kilogramm árban határozták meg, a gyártást pedig 19 forint/ kilogramm+áfa összegben.

[45] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[46] Nem vitatta, hogy a felperessel betonacél szállítására adásvétellel vegyes vállalkozási keretszerződést kötött. A szerződés feldolgozott termék adásvételére vonatkozott, az alperes nyersanyagból legyártott termék eladását vállalta. A szerződés adásvételi és vállalkozási elemeit nem különítették el egymástól, mivel az alperes a termék megmunkálását is vállalta. A vasanyagot a felperes megvásárolta azzal a feltétellel, hogy azt az alperes fogja hajlítva, vágva leszállítani. A keretszerződés aláírásakor a hajlításhoz szükséges statikai tervek még nem álltak a rendelkezésére, ezért a keretszerződésben 10-25 milliméter átmérőjű anyagot határoztak meg.

[47] Előadta, hogy a Ptk. 6:231. §-ában írt fajta és mennyiség szerint meghatározott adásvételi szerződést kötöttek. A keretszerződés rögzítette a mennyiséget, hogy nagyságrendileg 28 tonna anyagról van szó, illetőleg a keretszerződés fennállásának időtartamát is, amit 2020 decemberében határozták meg a felek. A szerződésben nem volt szó a felperes által állított 12 méteres szálakról, a szerződésben darabszám és pontos átmérő sem szerepel. Az átmérőt csak túl-ig határral határozták meg, azzal, hogy 10 és 25 milliméter átmérőjű huzalokról van szó. Az eseti megrendelések töltötték volna ki tartalommal a szerződést, ami egyedi méretmeghatározást jelent.

[48] A felperes a keretszerződés szerint megmunkált, vágott, hajlított vasanyagot rendelt meg az alperestől, nem pedig megmunkálatlan, kötegelt vasanyagot, ami sem a szerződésből, sem az általános építőipari gyakorlatból nem vezethető le. Az alperes a felperes mulasztására, a megrendelés és a tervek szolgáltatásának hiányára figyelemmel nem tudott teljesíteni. Az utóbb a P-H Bt.-vel kötött szerződések tárgya nem volt azonos az alperessel megkötött megállapodás tárgyával.

[49] A keretszerződésben meghatározott vasanyag tárolását 2020 decemberéig vállalta, e körben a tárolási nyilatkozat is csak a felek szerződésével együtt értelmezhető. Többször jelezte a felperesnek, hogy ezt követően nem áll módjában a vasat tárolni, ami tőle nem is lett volna elvárható, de a felperes erre nem reagált.

[50] Előadta, hogy betonacél hajlító üzeme van, az ide beérkező betonacél vágás és hajlítás nélkül nem felel meg az adásvételi szerződésben foglalt követelményeknek. A méretre vágás és hajlítás statikai terv alapján történik, amit a vevő ad át a pontos rendelésben, amikor megjelöli, hogy melyik betonacél elemet mekkorára, milyen hajlítással kéri előállítani. Enélkül a megrendelt termék nem áru, csak nyersanyag. Ez a folyamat a felperes előtt is pontosan ismert. A felek keretszerződése sem azt jelentette, hogy az alperes mindössze súly szerint bármilyen betonacélt szállíthatott volna.

[51] A keretszerződés IV/2. pontjában a számlázás feltételei is szerepelnek akként, hogy az a méretre vágást és hajlítást követően történik meg. Erre figyelemmel kizárólag előlegszámlát bocsátott ki. Végszámlát akkor állított volna ki az alperes, ha a munkalapok rendelkezésre állnak, azt ő elfogadja, azokat a felperes jóváhagyja, és ennek alapján a gyártás is megtörténik. Így járt el az alperes a részteljesítés során is.

[52] A felperes azt vállalta, hogy 2020 decemberéig a teljes mennyiséget elviszi, de csak kis mennyiségre adott megrendelést, amit kifizetett, ezt követően nem jelentkezett. A fennmaradó részt illetően nem volt teljesítés, mert a felperes az anyag megmunkálásához szükséges adatokat nem adta meg. Erre figyelemmel állt el a szerződéstől. Az összeg visszautalása is oly módon történt, hogy azon az előleget tüntette fel.

[53] A felperes a szerződésben vállalt kötelezettségével szemben a gyártáshoz szükséges statikai tervek megküldésével 2020 decemberét követően késedelembe esett, emellett a projekt tényleges befejezésének időpontjáról sem adott tájékoztatást. Többször eredménytelenül kérte a megmunkálás megrendelését, a szerződés teljesítésétől nem zárkózott el. A 2021. február-márciusi iratváltás az alperes megkeresésére zajlott, de ez a mennyiség továbbra sem fedte le a teljes árut, végül a felperes ezt sem kérte. Az alperes 2021. március 9-én jogi képviselője útján írásban jelezte, hogy a továbbiakban nem áll módjában a rendelkezésre tartás, illetve azzal, hogy a felperes a keretszerződésben rögzített határidőben nem rendelte meg a szolgáltatást (vasanyag hajlítás és méretre vágás), szerződésszegést követett el, ezért elsődlegesen új szerződés megkötését javasolta, amittől a felperes elzárkózott.

[54] Az alperes előadta, hogy G B nem tagja, soha nem volt a munkavállalója, a cégben nincsen semmilyen funkciója, tisztsége, képviselőként sem járhat el, nyilatkozattételre nem jogosult, a céghez nincs köze. Kifejezetten vitatta, hogy G B áremeléshez kötötte volna egy újabb szerződés megkötését.

[55] Kiemelte, hogy az iratváltásból is megállapíthatóan a szerződés módosítását vagy új megállapodás megkötését nem az ár módosítása miatt, hanem azért javasolta, mert az eredeti határidő 2020 decemberében lejárt, ennek módosítása volt szükséges. Az áremelésre a felperes alaptalanul hivatkozik, és ezt bizonyítani sem tudja. Az alperes soha nem adta el a felperes tulajdonát, a vasanyagot vágás és hajlítás nélkül, feldolgozás hiányában értékesíteni nem lehet.

[56] A felperesnek a szerződés szerinti kötelezettsége lett volna a tervek szerinti vágásra, hajlításra vonatkozó megrendelés leadása, amely kötelezettségét megszegte (Ptk. 6:137. §). Az alperes a Ptk. 6:138. §-ában foglaltaknak megfelelően kérte az alperestől a pontos vágási és hajlítási utasítást, amit a felperes nem tett meg, majd a második megrendelést is visszavonta, a szerződésben rögzített határidő módosításától elzárkózott. Ezt követően a felperesi szerződésszegés, vagyis késedelem miatt 2021. április 1-én érdekmúlásra tekintettel jogszerűen állt el a szerződéstől, amit akkor a felperes sem vitatott, egyidejűleg a felperes által átutalt előleg fel nem használt részét (30.423.857 forintot) visszaszolgáltatta. A felperes ezt követően csak egy év eltelte után jelentkezett a kártérítési igényével.

[57] Az alperes oldalán sem jogellenesség, sem felróhatóság nem állapítható meg, a felperes kára saját felróható magatartására vezethető vissza.

[58] A P-H Bt.-vel kötött szerződések tételesen meghatározzák a vásárolt árut, ami alapján megállapítható, hogy a felperes három különböző átmérőjű vasanyagot vásárolt, szemben a keretszerződéssel, amelyben csak 10-25 milliméter átmérő szerepel. A két szerződés nem azonos tartalmú.

[59] A felperes a kárenyhítési kötelezettségét is megszegte azzal, hogy a fedezeti szerződéskötési szándékáról előzetesen – az anyag beszerzését megelőzően, az árak megjelölésével – nem tájékoztatta. A felperes a hiányzó vasmennyiséget a piacinál jóval magasabb áron szerezte be, nem közvetlenül a gyártótól vásárolt nagykereskedelmi áron, hanem viszonteladótól. Az a körülmény, hogy a felperes más forrásból és más áron szerzett be vasanyagot, semmilyen formában nem keletkeztet kártérítési kötelezettséget az alperes oldalán.

Az első- és másodfokú ítélet

[60] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 16.130.950 forintot és ennek 2021. július 2. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékével megegyező mértékű késedelmi kamatát.

[61] Az elsőfokú bíróság vizsgálta a felek között létrejött keretszerződés tartalmát. Rögzítette, hogy az alperes a perfelvételi nyilatkozataiban nem vitatta a felperesi törvényes képviselő azon tényállításait, hogy a felperesi ügyvezetők és G B közötti szóbeli egyeztetés során mind az egységarakban (anyagköltség, hajlítási díj), mind pedig a leszállítandó vasmennyiség súlyában is előzetesen megállapodtak, ezt követően a felperes a leszállítandó vasmennyiség szóban kialkudott teljes anyagköltségét megfizette. Rögzítette azt is: az alperes vitatta, hogy G B a 2021. márciusi alperesi nyilatkozattételkor az alperes képviselőjeként járt el.

[62] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az alperes a perfelvétel során nem vitatta a felperes azon tényállítását, hogy a 2019. novemberi szerződéskötési nyilatkozatok kapcsán a felperesi ügyvezető az alperes nyilvános telefonos elérhetőségén keresztül kereste meg az alperes körmendi telephelyét, a telefonbeszélgetés során G B alperes képviselőjeként és tulajdonosaként nyilatkozott. Erre alapozva a Ptk. 6:18. § (2) bekezdésére figyelemmel G B a szóbeli szerződéskötési tárgyalások során képviselőnek kellett tekinteni. Azt is nem vitatott tényként kezelte, hogy az írásbeli keretszerződésben a felek az anyagköltségre és a hajlítási díjra vonatkozó egységarat a szóbeli megállapodással egyezően pontosan rögzítették, hogy a leszállítandó vasmennyiség pontos tömegét a tárolási nyilatkozatban meghatározták.

[63] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy Pp. 214. § (3), (4) és (5) bekezdésére figyelemmel az alperes az eltérő vagy további tények állításának feltételeit nem valószínűsítette, ezért az alperes új tényállítását figyelmen kívül kellett hagynia.

[64] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felek között adásvétellel vegyes vállalkozási szerződés jött létre – már az írásbeli keretszerződés megkötését megelőzően – azzal, hogy a felek a szerződés valamennyi lényeges feltételében (ellenérték, leszállítandó vastömeg) szóban megállapodtak, ebből következően a feleknek az eseti megrendelések során az árban már nem kellett külön megállapodniuk.

[65] Az alperes a perfelvétel során a szerződés keretszerződés jellegére kizárólag azzal összefüggésben hivatkozott, hogy az egyedi megrendelések során a felperesnek a statikai tervdokumentáció megküldésével kellett meghatároznia az alperes által megmunkálandó vasanyag méreteit. Az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben megállapította, hogy a keretszerződés IV.1. pontjában a felperesi építési projekt befejezésének pusztán várható időpontját jelölték meg, amely időpont tájékoztató jellegű, és nem értelmezhető valamilyen szerződéses szolgáltatás vagy kötelezettség teljesítésének határnapjaként vagy határidejeként. Ezért a felperes a gyártási utasítás megadásával nem esett késedelembe [Ptk. 6:153. §], arra vonatkozó kötelezettsége pedig nem is volt, hogy a vasanyagot az építkezés helyszínére elszállítsa, mivel az az alperes szerződéses kötelezettsége volt.

[66] Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperes a Ptk. 6:62. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatási és együttműködési kötelezettségét megszegte-e. Az alperes a tárolást a projekt végéig térítésmentesen vállalta, ezzel összefüggésben a felek a keretszerződésben csak várható időpontot határoztak meg, így az alperesnek előre számolnia kellett a kivitelezés esetleges elhúzódásával. 2020 decemberét követően a felperest annyiban terhelte tájékoztatási kötelezettség, amennyiben az alperes ezt kérte volna, erre azonban 2021. március 9. napját megelőzően nincs peradat, a 2021. március 9. és 11. napján kelt felperesi nyilatkozatokból pedig az alperes számára is nyilvánvalóvá vált, hogy felperes a teljes fennmaradó

vasmennyiség leszállítását kéri, így az alperesnek a tárolásról továbbiakban nem kell gondoskodnia. A felperes a tájékoztatási és együttműködési kötelezettségét nem szegte meg.

[67] Felperesi késedelem hiányában alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a teljesítéshez a keretszerződés módosítása vagy új szerződés megkötése lett volna indokolt. Egy szerződéses mellékkötelezettség késedelmes teljesítése az alperest nem mentesítette volna a szerződéses szolgáltatás teljesítése alól [Ptk. 6:34. §]. Az alperes 2021. március 22. napján kelt nyilatkozatában a keretszerződés alapján történő teljesítést megtagadta, majd 2021. április 1. napján kelt nyilatkozatával és az ellenérték visszafizetésével a teljesítés megtagadását ki is nyilvánította. Az alperes a teljesítés jogos ok nélküli megtagadásával szerződésszegést valósított meg [Ptk. 6:137. §, Ptk. 6:183. §]. A felperes nem esett késedelme, szerződésszegése hiányában az alperest a Ptk. 6:140. § (1) bekezdése alapján elállási jog nem illette meg.

[68] A felek között adásvétellel vegyes vállalkozási szerződés jött létre, amelynek keretében a felperes a teljes anyagköltséget megfizette. Ebből adódóan az alperes a tulajdonjog átruházására irányuló szerződéssel (keretszerződés III. pontja), valamint a jogi értelemben vett birtokátruházással – vagyis akként, hogy a birtokot átruházó alperes a szerződéses megállapodás alapján a dolgot továbbra is albirtokosként birtokában tartotta (tárolta) [Ptk. 5:3. § (2) bekezdés *b*) pontja], sőt ezt követően az alperes a vasanyag egy részét fizikai értelemben is a felperes rendelkezésére bocsátotta – a vasanyag tulajdonjogát is átruházta [Ptk. 5:38. § (1) bekezdés], ezért az adásvételi dologszolgáltatás már teljesült [Ptk. 6:215. § (1) bekezdés]. Erre tekintettel a szerződéskötés előtt fennállt helyzetet természetben nem lehetett visszaállítani, így az alperest a Ptk. 6:140. § (1) bekezdése alapján – felperesi szerződésszegés esetén is – elállási jog helyett legfeljebb felmondási jog illette volna meg kizárólag a még nem teljesített vállalkozási szolgáltatás tekintetében. Az alperes által hivatkozott szerződéses mellékkötelezettségek (statikai tervek rendelkezésre bocsátása, tájékoztatási kötelezettség) késedelme egyébként sem tekinthetőek olyan súlyúnak, amelyek önmagukban az alperes oldalán a teljesítéshez fűződő érdek sérelmével jártak volna. Az elsőfokú bíróság szerint a 2021. április 1. napján kelt alperesi nyilatkozat nem minősült jogszerű elállásnak, illetve felmondásnak, ezért az a keretszerződést nem bontotta fel. Az alperest a továbbra is fennálló keretszerződés megszegésének jogkövetkezményeként kártérítési felelősség terheli.

[69] A felperes a Ptk. 6:141. §-a szerinti fedezeti szerződés megkötéséből eredő költségei mint kár megtérítését kérte. A Ptk. 6:141. §-a a kontraktuális kártérítési felelősség speciális esetének tekinthető, ezért arra nem a szerződésen kívüli, hanem a szerződésszegésért való felelősség szabályai irányadóak. A Ptk. 6:142. § első fordulatanak tényállási elemei az elsőfokú ítélet értelmében maradéktalanul megvalósultak, hiszen a felperes alperesi szerződésszegéssel (teljesítés megtagadása) okozati összefüggésben kényszerült a fedezeti szerződés megkötésére, majd a fedezeti kár (felek közötti jogügylet és a fedezeti jogügylet ellenértékének különbözete) viselésére. Emellett a Ptk. 6:142. §-ának második fordulata a felelősség alól kizárólag objektív jellegű kimentést tesz lehetővé. Az elsőfokú bíróság az alperesi szerződésszegést szándékosnak, így nyilvánvalóan felróhatóan minősítette, ezért a Ptk. 6:142. § második fordulata szerinti objektív kimentés feltételei sem állnak fenn.

[70] Az elsőfokú bíróság szerint a teljesítés lehetetlenné válásért kizárólag az alperes volt felelős, ezért tőle a Ptk. 6:180. § (2) bekezdéséből és 6:183. §-ából levezethetően a felperes a szerződésszegéssel okozott kárának megtérítését követelheti.

[71] A felperes és a P-H Bt. között létrejött szerződések tartalmukat tekintve – a Ptk. 6:141. §-a értelmében – a keretszerződéssel elérni kívánt cél megvalósítására alkalmas fedezeti szerződések voltak. Tény, hogy a fedezeti szerződésekben az ár különböző paraméterek, így átmérő, hossz, hajlítás, vágás stb. alapján a keretszerződésben foglaltaktól

eltérően lettek meghatározva, azonban ez a szerződések fedezeti jellegét nem érinti. A fedezeti jelleg körében nem volt jelentősége annak sem, hogy a felperes 10 milliméter méretű átmérő alatt is rendelt betonacélt. A keretszerződés IV.1. pontja ugyanis pusztán az ármeghatározás kapcsán utalt arra, hogy a 149 forint/kilogramm egységár a 10 és 25 milliméter közötti átmérő esetén irányadó, ebből azonban nem vonható le olyan következtetés, hogy az alperes 10 milliméter alatti átmérőjű betonacél szállítását nem vállalta volna.

[72] Az alperes az összegerszerűség körében kifogásolta, hogy a fedezeti beszerzés a piaci árnál jóval magasabban történt. A szakértő megállapította, hogy a fedezeti szerződésekben rögzített egységárak illeszkednek a KSH adataihoz. Összehasonlításuként ismertette a körmendi új gyártócsarnok 2019 év elejétől fennálló árait, valamint a meg nem nevezhető hazai vasanyag gyártók/forgalmazók árait. Ezen adatok figyelembevételével az elsőfokú bíróság arra következtetésre jutott, hogy a fedezeti szerződésekben kikötött egységárak jelentősen nem tértek el a hazai forgalmazók által alkalmazott áraktól, sőt az ismertetett forgalmazók árszabásánál inkább alacsonyabbak. A szakvélemény alapján bizonyítottanak tartotta az elsőfokú bíróság, hogy a fedezeti szerződésekben alkalmazott árak a hazai piaci áraktól nem tértek el jelentősen.

[73] Nem szakértői, hanem a bizonyítás eredményének mérlegelése alapján jogalkalmazói kompetenciába tartozott annak eldöntése, hogy a felperes a fedezeti szerződés feltételeinek meghatározásakor a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett-e [Ptk. 6:144. § (1), 6:525. § (1) bekezdés]. E tárgyban azt kellett vizsgálni, hogy megfelelő, azaz az adott helyzetben általában elvárható legkedvezőbb ellenérték mellett történt-e a fedezeti ügylet megkötése. A jogosult nem köteles részletes piackutatást végezni a fedezeti szerződés megkötése előtt, ezért önmagában az a tény, hogy a fedezeti szerződést nem az objektíven elérhető legkedvezőbb áron kötötte, nem feltétlenül róható a terhére [Ptk. 1:4. § (1) bekezdés]. Az sem elvárás, hogy a fedezeti szerződés feltételei teljes mértékben megegyezzenek az eredeti szerződéssel. A jogosultnak törekednie kell azonban arra, hogy a megszegett szerződéssel lehetőség szerint egyező feltételekkel kössön fedezeti szerződést, ezzel csökkentve a kárát. Az elsőfokú bíróság szerint a felperes kárenyhítési kötelezettségének mindenben eleget tett. Az adott helyzetben az sem róható a terhére, hogy az építési beruházás közelében lévő székhelyű viszonteladóval kötött fedezeti szerződést. Az alperes által is alkalmazott nagykereskedői árak és viszonteladói árak közötti eltérés sem adhat alapot a kárenyhítési kötelezettség megsértésének megállapítására. A felperes által csatolt számlákból az derült ki, hogy a P-H Bt. a hajlított (hajtott) betonacél egységárát – az átmérő méretétől függetlenül – egyaránt 247 forint/kilogramm összegben határozta meg. A kárenyhítés körében nem volt a felperesnek olyan kötelezettsége, hogy a fedezeti szerződések megkötését elkerülendő a hiányzó vasanyagot mégis az alperestől szerezze be, mivel az a teljesítés alperesi megtagadásából eredő bizalomvesztésre és a beszerzés sürgőségére tekintettel sem volt tőle elvárható.

[74] Az alperes a keresetet tartalmazó irat 12-14. pontjaiban foglalt, a felperesi számítás alapjául szolgáló tényállításokat nem vitatta, így e körben az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást. Nem vitatott tényként abból indult ki, hogy a felperes 204.189,24 kilogramm betonacélért mindösszesen 50.434.742 forint ellenértéket fizetett ki a P-H Bt. részére, ami 247 forint/kilogramm beszerzési árat jelentett. A fedezeti szerződés szerinti ellenértékből a felperes levonta azt az ellenértéket (34.303.792 forintot), amelyért a le nem szállított vasmennyiséget az alperestől beszerezte volna 168 forint/kilogramm egységár alapulvételével, amely egységár szintén tartalmazta az anyagköltséget és a hajlítás díját is. A kikötött ellenértékek közötti különbség 16.130.950 forint volt, aminek a megtérítésére az alperest kötelezte.

[75] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[76] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

[77] A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Pp. 369. § (3) bekezdés *a)*, *c)* és *d)* pontja szerinti felülbírálati jogkörében az ítélet anyagi jognak való megfelelőségét vizsgálta, és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges tényállást pontatlanul és részben hiányosan rögzítette a felek közötti keretszerződés tartalmával kapcsolatban, a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytelenül értelmezve és okszerűtlenül értékelve állapította meg a tényállást, és ebből téves következtetésre jutott.

[78] Hibásnak tartotta a nem vitás tények meghatározását, ami nem felelt meg a Pp. 203. § (2) és 266. § (1) bekezdésének. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási érdekről a Pp. 265. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően tájékoztatta a feleket, és eszerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az általa állított tartalommal jött létre az alperessel megkötött szerződés, hogy az alperes valósított meg szerződésszegő magatartást azáltal, hogy 2021 márciusában kifejezett kérése ellenére megtagadta a hivatkozása szerint már teljes összegben kifizetett, így tulajdonában álló vasanyag kiadását, ez vezetett a szerződés lehetetlenüléséhez és a fedezeti szerződések megkötéséhez. A felperesnek kellett bizonyítania a kereseti követelése összszerszerűségét is.

[79] Téves kiindulópontnak minősítette, hogy a felperes ügyvezetője és az alperes képviselőjének tekintendő G B az írásbeli szállítási keretszerződés aláírását megelőzően a szerződés részleteire is kiterjedően szóban megállapodtak volna. G B személyével kapcsolatban az ítéletben semmilyen tényállítás nem lett volna tehető, mert ezt nem támasztja alá semmilyen bizonyíték. Nevezett szerepének, a felperes által hivatkozott magatartásának tisztázása – az alperes vitatására figyelemmel a felperes Pp. 265. §-a szerinti bizonyítási érdeke lett volna, de ennek nem tett eleget, a tanúkénti meghallgatására vonatkozó indítványát visszavonta, a másik tanú (Gy Á) címét pedig nem jelentette be. A felperesi ügyvezetők személyes előadása pedig nem minősül bizonyítéknak [Pp. 268. § (2) bekezdés].

[80] Semmilyen tényállítás nem lett volna tehető arra, hogy az alperes képviselőjében eljárni nem jogosult G B volt-e és milyen tartalmú megbeszélés a keretszerződés aláírását megelőzően, illetve a továbbiakban, így nem lehetett a bíróság által megállapított tényállás kiindulópontja az, hogy a felperes ügyvezetője a keretszerződés aláírása előtt vele már bármiben megállapodott. Az sem volt tényállásként megállapítható, hogy az alperes utóbb a vasanyagot másnak eladta volna, vagy annak kiadását, új szerződés megkötését áremeléshez kötötte volna.

[81] A felek szerződési akaratát, a megállapodásuk tartalmát a csatolt keretszerződés alapján lehetett megállapítani. A gyakorlatban a hosszabb távú együttműködések során a különböző tartalmú jogviszonyokban alkalmaznak keretszerződést. Funkciója jellemzően az, hogy a felek szerződéses jogviszonyát átfogóan szabályozza, az egyes szerződések megkötését megkönnyítse, a hosszabb távú együttműködés általános kereteit rögzítse.

[82] A határidős adásvételi keretszerződés önmagában még nem hoz létre egyedi szerződéses jogviszonyt a felek között, a keretszerződésnek előszerződés jellege van (Ptk. 6:73. §).

[83] A jogvita alapja a felek által 2019. december 13-án megkötött szállítási keretszerződés volt, amely azt a célt szolgálta, hogy a rögzített, kialkudott egységáron számolva a megjelölt időintervallumban a hozzávetőlegesen megjelölt mennyiségű betonvas anyagot az alperes a későbbi megrendelésekben megjelöltek szerinti mértékben feldolgozza, és azzal a felperest kiszolgálja. A felperes vállalta, hogy a megjelölt időn belül – 2020 decemberéig – súlya és fajtája szerint hozzávetőlegesen meghatározott mennyiségben a betonacélt lehívja, erre eseti szállítási szerződéseket köt, amelyekben a keretszerződésben már meghatározott rend szerint közli a megmunkálással kapcsolatos igényeit, és az eseti szerződések alapján történik meg az alperes részéről a számlázás. Az alperes a keretszerződés II. pontja értelmében akkor köteles a felperesnek árut szállítani, ha eseti szállítási szerződést kötnek, és ebben a pontban meghatározták az eseti szerződés megkötésének részletes feltételeit. Az egyes lehívásnak nevezett eseti szerződésekben kellett a felperesnek a pontos megrendelést leadni, hogy mikor, milyen mennyiségre és pontosan milyen méretű vasanyagra tart igényt. Amennyiben hajlítást kér, az ehhez szükséges terveket vállalta átadni. Eseti szerződés (megrendelés) nélkül az alperesnek nem volt – nem lehetett – kötelezettsége szállítani, mert a keretszerződés még nem pontosan meghatározott termékre vonatkozott.

[84] A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felek között a Ptk. 6:231. §-ának megfelelő, fajta és mennyiség szerint meghatározott dolog (betonvas) adásvételére jött létre határozatlan időre szóló keretszerződés, és mert a vasanyag igény szerinti megmunkálását is elvégzi az alperes, a szerződés vállalkozási elemet is tartalmazott. A keretszerződést az eseti szerződések töltötték volna ki tartalommal. Az eseti szerződés tárgyára vonatkozó kifejezett megállapodást a keretszerződés rendelkezései nem pótolják. A felperes vállalta, hogy a keretszerződésben meghatározott mennyiséget a megjelölt időintervallumban (várhatóan 2020 decemberéig) lehívja. Az anyagra a vételár előleget előre utalással – betárolással – fizette meg.

[85] Önmagában a keretszerződés alapján az alperesnek nem volt az árura kiadási kötelezettsége, az eseti szerződésekben kellett volna a felperesnek meghatároznia a kért árut mennyiség, átmérő, feldolgozottság szerint, ennek hiányában azt középmeretben, 6 vagy 12 méteres szálban biztosította volna a felperesnek (IV. pont). A tulajdonjog Ptk. 5:38. §-a szerinti átszállása a pontosan meghatározott, legyártott termékre, annak kiadásakor történhetett meg. A keretszerződésből nem következett, hogy a felperes 12 méteres szálban, kötegelve (göngyölegként) vásárolt volna, ilyen megállapítás az elsőfokú ítélet tényállásában nem lett volna tehető.

[86] A 33.999.863 forint előre utalásával a felperes nem a pontos vételárat fizette ki, hanem – mint a számla is feltüntette – előleget fizetett, ezzel a betárolt vasanyag tulajdonjogát még nem szerezte meg. A keretszerződés III. pontja szerint a tulajdonjog a vételár kifizetésével száll át a vevőre, a vételárat a számlázáskor kell fizetni, ami azonos a teljesítés időpontjával (IV.2. pont), amikor az áru kiadása a darabszám szerint megtörténik (IV. pont). A felek az egyedi szerződések megkötésére vonatkozó részben rögzítették, mikor száll át a tulajdonjog a vevőre. Ezért téves volt az a felperesi hivatkozás, hogy a teljes betárolt vasanyagra a keretszerződés aláírásakor az előleg megfizetésével a tulajdonjogot már megszerezte.

[87] A 2019. december 13-án kiállított díjbekérő és az az alapján kiállított előlegszámla sem pontos terméket, hanem átmérő, egységár és súly alapján meghatározott betonacél anyagot jelölt meg.

[88] A felperes részéről a peradatok szerint egy eseti megrendelés történt 2020. február 25-én, a teljes betárolt vasanyagból 23.997,76 kilogrammot szállított az alperes a felperes igénye szerint hajlított és vágott, vagyis az alperes által megmunkált állapotban. Erre az árura a felperes a tulajdonjogot megszerezte.

[89] A második megrendelésről a felek 2021 februárjában az egyeztetést megkezdték, de 2021. március 24-én e-mailben azt a felperes visszavonta. Ez az email a peres iratok között nem volt fellelhető, de az abban foglaltakra a felperes ügyvezetője a tárgyaláson személyesen nyilatkozott, ezt az alperes sem vitatta, ezért a második megrendelés felperes által történt visszavonását nem vitatott tényként lehetett elfogadni. Ezt követően a felperes további megrendelést nem adott, feladatmeghatározás nélkül pedig az alperes nem is tudott volna szállítani. E körben az alperes részéről késedelem, teljesítés megtagadása fel sem merülhet, az alperes ilyen szerződésszegését a felperes nem bizonyította.

[90] A felek feldolgozott termékre kötöttek megállapodást, míg a betárolt anyag még feldolgozatlan, az a nyers állapotában nem alkalmas eladásra, mert még ahhoz is szükséges a megmunkálás, hogy a tekercsben tárolt anyagot kiegyenesítsék.

[91] A másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülvizsgálati jogkörében vizsgálta, helyesen jutott-e az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes szerződésszegő módon járt el, és ezzel összefüggésben köteles a kereseti követelésben megjelölt összeget a felperesnek kártérítés címén megfizetni. Az alperes a 2020. decemberi határidő lejártát követően, 2021 márciusában kezdeményezte, hogy az időmúlásra tekintettel az aktuális helyzetnek megfelelően az eredeti szállítási keretszerződést módosítsák, amit a felperes nem fogadott el, és további megrendelést sem adott. Az alperesnek a meg sem rendelt vasanyagot nem kellett volna kiadnia, annak bizonyítása pedig nem történt meg, hogy a felperes rendelkezésére tartott anyagot másnak eladta volna. Arra sincs peradat, hogy az alperes megtagadta volna, hogy megrendelést teljesítsen, ezt a felperes szintén nem tudta bizonyítani.

[92] Az alperes ebben a helyzetben javasolta a szerződés felszámolását, és a vételárelőleg fel nem használt részét a felperesnek visszautalta, ezzel elsámolt [Ptk. 6:213. § (1), 6:212. § (2) bekezdés].

[93] A keretszerződés az alperesi képviselő 2021. április 1. napján kelt iratában foglalt felmondási szándékra figyelemmel harminc nap elteltével 2021. május 1. napjával tekinthető megszűntnek. A felperesi képviselő tárgyaláson tett nyilatkozata szerint azt ekkor a felperes is már megszűntnek tekintette.

[94] A Ptk. 6:141. §-a szerinti fedezeti szerződésről akkor van szó, ha a vevő a megszűnt szerződéssel elérni kívánt cél megvalósítása érdekében új szerződést köt, a megszűnt szerződés tárgyát képezővel azonos tulajdonságokkal rendelkező dolgot vásárol. A fedezeti ügylettel összefüggő kár ebben az esetben azért keletkezik, mert az eredeti szerződés megkötésének idejéhez képest a szerződés tárgyának értéke a jogosult számára kedvezőtlenül megváltozik. Ilyen kárigényt azonban a jogosult eredményesen akkor érvényesíthet, ha a kár keletkezésében maga vétlen, ha a kárát nem maga okozta, illetve vizsgálni kell, hogy a felperes az őt terhelő kárenyhítési kötelezettségnek megfelelően eleget tett-e.

[95] A felperes a P-H Bt.-vel az első fedezeti szerződést 2021. március 30-án, tehát azt megelőzően megkötötte, hogy az alperessel a közöttük fennálló jogviszonyt megszüntették volna. Előzetesen az alperest a fedezeti szerződés megkötésére irányuló szándékáról nem tájékoztatta. A felperes nem adott le a keretszerződésben meghatározottaknak megfelelő megrendelést, a megjelölt időintervallum pedig már lejárt. A felperes e magatartásával nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének, erre az alperes helyesen hivatkozott.

[96] Az alperesi jogi képviselő 2021. márciusi irataiban egyértelműen nyilatkozott arról, hogy a vasanyag megvan, azt másnak nem értékesítették. Az iratváltásból nem következik, hogy a keretszerződésnek megfelelő eseti megrendelés mellett a szállítást megtagadták volna, hanem az eseti megrendelés leadását hiányolta az alperes, ami nélkül az anyag nem

szolgáltatható ki. A kárenyhítési kötelezettsége megszegése miatt sem követelhetné a felperes a fedezeti szerződés és az alperessel megkötött szerződés közötti árkülönbséget.

[97] Az elsőfokú bíróság tehát a Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti mérlegelést nem megfelelően végezte el, az alperes szerződésszegése nem, hanem éppen a felperes szerződésszegése nyert igazolást a bizonyítékok egybevetése alapján, mert a felperes nem biztosította a feltételeket az alperes teljesítéséhez. Szerződésszegés hiányában nem hozható okozati összefüggésbe az alperes magatartása azzal, hogy a felperes a számára szükséges vasanyagot más kereskedőtől szerezte be, illetve az alperes nem kötelezhető arra, hogy a felperesi vétel esetleges többletköltségét fedezeti kár címén a Ptk. 6:141. §-a alapján megtérítse.

[98] A másodfokú bíróság rögzítette: azzal, hogy az elsőfokú bíróság a felperes ügyvezetőjét tanúként hallgatta meg, az eljárás szabályait sértette meg [Pp. 230. § (1) bekezdés]. Az eljárási hibát maga kiküszöbölte azzal, hogy az ítéletében a törvényes képviselő által előadottakat – helyesen – a felperes nyilatkozataként vette figyelembe. Az eljárási szabálysértés miatt nem volt indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[99] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[100] Megsértett jogszabályi rendelkezésként a Ptk. 6:212. (1), (2), (3) és 6:213. § (1) bekezdését, a Pp. 214. § (2), (3), (4), 265. § (1), 266. § (1) és 279. § (1), (2) bekezdését jelölte meg.

[101] A felülvizsgálati kérelem részletesen ismertette az első-, majd a másodfokú ítéletet, amely utóbbival kapcsolatban hivatkozott arra: [187] bekezdésében megállapította, téves volt az az elsőfokú ítéleti ténymegállapítás, hogy a felperes ügyvezetője és az alperes képviselőjének tekintendő G B az írásbeli szállítási keretszerződés aláírását megelőzően a szerződés részleteire is kiterjedően szóban megállapodtak. A másodfokú bíróság annak ellenére állapította meg ezt, hogy az alperes ezt a tényállítást nem vitatta. A másodfokú bíróság elfogadta azt az alperesi hivatkozást, hogy G B az alperesnek nem volt tagja és munkavállalója, valamint képviselője vagy vezető tisztségviselője. Ha G B semmilyen szerepe nem volt a szerződés létrejöttében, akkor miért tájékoztatta az alperesi jogi képviselőt a felperesi nyilatkozatokról, illetőleg a felek közötti iratváltásról. G B szerepének írásbeli bizonyítéka az elsőfokú ítélet indokolásának [8] pontjában szereplő email, amely szerint az ő utasítására maradt el a teljesítés. Nem helytálló tehát a másodfokú bíróság azon megállapítása, hogy a felperes nem tett eleget azon bizonyítási kötelezettségének, amely G B szerepére vonatkozott. Helytelen a jogerős ítélet abban a vonatkozásban is, hogy nem lenne bizonyítva és nem használható fel tényállási elemként, hogy az alperes utóbb a vasanyagot másnak eladta volna vagy annak kiadását új szerződés létrejöttéhez kötötte volna.

[102] Az alperesnek lett volna érdeke annak bizonyítása az alperesi ügyvezető, valamint G B meghallgatásával, hogy mindazokat az állításokat, amelyeket a felperesi ügyvezetők tettek, cáfolja. Az alperes nem indítványozta egyik személy meghallgatását sem, ezért a bíróságnak azokat a tényállításokat kellett elfogadnia, amelyeket a felperesi ügyvezetők tettek. Ezek figyelmen kívül hagyásával a másodfokú bíróság jogszabályt sértett.

[103] A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal ellentétesen minősítette a felek között létrejött keretszerződést azáltal, hogy a határidős adásvételi keretszerződésnek előszerződés jellege van.

[104] A másodfokú bíróság ellentmondó megállapítást tett, amely szerint a felperes azt vállalta a szerződésben, hogy 2020 decemberig súlya és fajtája szerint hozzávetőlegesen meghatározott mennyiségben a betonacélt lehívja, míg később azt a megállapítást tette, hogy a felek között az adásvétel határozatlan időre jött létre.

[105] A jogerős ítélet nem vette figyelembe azt, ami a felperes szerint tényként kezelhető, hogy az alperes annak ellenére tagadta meg 2021 márciusában a vasanyag kiadását, és állt el 2021. április 1-én a szerződéstől, hogy a felperes bizonyíthatóan közölte, milyen módon kéri a már megvásárolt és tulajdonába került vasanyag feldolgozását. Az alperes nem cáfolta meg azt a felperesi ügyvezetői nyilatkozatot, amely alapján a szerződéstől történő elállás azért történt, mert a felperes nem volt hajlandó a szerződés módosítására vagy új szerződés megkötésére. A másodfokú bíróság úgy cáfolta a felperes ügyvezetői által előadottakat, hogy sem az alperesi ügyvezető, sem pedig G B állításokat cáfoló nyilatkozata nem állt rendelkezésre, kizárólag az alperes jogi képviselőjének a nyilatkozata. Annak következményeit, hogy az alperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, azaz nem cáfolta a perben érdekelt személyek nyilatkozatával a felperesi ügyvezetők nyilatkozatát, a bíróságnak a felperesi ügyvezetői nyilatkozatokat kell figyelembe venni.

[106] A felperes megkezdte azon adatoknak a közlését, amelyek alapján a már általa megvásárolt és kifizetett, tulajdonába került vasanyagok feldolgozása az alperes által megtörténhetett. Az alperes tagadta meg a további teljesítést, illetve a vasanyagok kiadását.

[107] A felperes pontosan meghatározott tömegű vasanyag vételárát fizette ki, értelmezhetetlen a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy „a felperes nem a pontos vételárát fizette ki”. A felperes annak nem tulajdonított jogi jelentőséget, hogy számviteli szempontból az alperes „előleg” számlát bocsátott ki, a számla elnevezésének és kibocsátásának nincs jogi jelentősége a tulajdonjog megszerzése szempontjából.

[108] A felperes szerint a jogi képviselő szerződés megszüntetésére vonatkozó nyilatkozatot meghatalmazás nélkül nem közölhet. A 2021. április 1. napján kelt irat nem is tartalmaz megszüntetésre vonatkozó nyilatkozatot, kizárólag azon tény közlésére szorítkozott, hogy a már kifizetett vételárát az alperes visszautalja. Ez az iratelsímerés abban a vonatkozásban, hogy a felperesi ügyvezetők és az alperes nevében eljáró G B között valóban történtek szóbeli megbeszélések. A felperesi ügyvezetők által állított tényeket kellett a bíróságnak a jogvita elbírálása során figyelembe venni.

[109] Vizsgálandónak minősítette, hogy a másodfokú bíróság miért állapította meg, hogy az alperes felmondása a szerződést megszüntette, miért tekintette felmondásnak az alperes jogi képviselőjének nyilatkozatát. A felperes hangsúlyozta, hogy az alperesi jogi képviselő nem volt jogosult a szerződés megszüntetésére, irata a tartalmát tekintve nem a szerződés megszüntetésére vonatkozott. Lényegesnek tartotta, hogy amennyiben az előleg visszafizetése a nyilatkozat közlésekor történt meg, akkor nem felmondásról, hanem elállásról lehet szó.

[110] A másodfokú bíróság szerint a felperes követett el szerződésszegést, mert nem biztosította a feltételeket az alperes teljesítéséhez. Ezt a megállapítást iratellenesnek tartotta. A másodfokú bíróság által a szerződés megszüntetésére vonatkozó jognyilatkozat alapjául szolgáló 2021. április 1. napján kelt, a jogi képviselő által szerkesztett irat nem tartalmaz olyan nyilatkozatot, hogy a szerződéstől azért állt el az alperes, mert a felperes szerződésszegő magatartást tanúsított. A per megindítását követő alperesi jogi képviselői nyilatkozatok megtételéig nem merült fel, hogy az alperes a felperes szerződésszegő magatartása miatt elállt volna a szerződéstől.

[111] A felperesi ügyvezetők nyilatkozataikat megtették, ezen minőségükben súlytalan, hogy ezt tanúként vagy a felperes törvényes képviselőjeként tették meg. A lényeg az, hogy nyilatkozataikat, csak a jogi képviselő cáfolta meg bizonyítékok nélkül. Az alperesi jogi képviselő nyilatkozatai nem mérvadók és nem elegendők, nem minősülnek bizonyítéknak azon ténybeli nyilatkozatok cáfolatára, amelyeket a felperesi ügyvezetők állítottak.

[112] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a 2020. decemberi határidő lejártát követően, 2021 márciusában az alperes kezdeményezte, hogy az időmúlásra tekintettel az aktuális helyzetnek megfelelően az eredeti szállítási keretszerződést módosítsák. Állítása szerint a felperes ezt nem fogadta el, és további megrendelést sem adott, a folyamatban lévő megrendelést visszamondta. Ezt is iratellenes megállapításnak minősítette, mert bizonyíthatóan, elektronikus iratokban a felperes megküldte a vasanyagok szállítására vonatkozó dokumentációkat, és az alperes el is kezdte azok hajlítását.

[113] A másodfokú bíróság azt sem állapította meg, hogy milyen vonatkozásban kívánta a felperes (helyesen az alperes) módosítani a felek között létrejött szerződést, pusztán a vasanyagok kiadását, illetve a további hajlítását attól tette függővé, hogy a szerződést a felek módosítsák. Az alperesi jogi képviselő irata nem tartalmazott olyan nyilatkozatot, hogy milyen körben kívánja módosítani a szerződést, a teljesítési határidő vagy a vasanyag vételára tekintetében.

[114] 2020 decemberétől 2021 márciusáig az alperes nem kifogásolta, miért nem küldték meg a részére a vasanyag hajlítására vonatkozó dokumentációt, és amennyiben azt meghatározott időn belül a felperes nem küldi meg, akkor a szerződéstől eláll. Az alperesi ügyvezető a Ptk. 6:213. § (1) bekezdése alapján sem a szerződés felmondására, sem pedig az elállásra vonatkozó nyilatkozatot nem tett. Az alperes jogi képviselője 2021. április 1. napján „tájékoztatva” a felperest a következőkről: „tekintettel arra, hogy az elmúlt napok eredményei alapján ügyfelem kénytelen azt a következtetést levonni, hogy T. Ügyfel a kialakult helyzet békés rendezésében nem kíván együttműködni, ezért ügyfelem a korábban T. Ügyfele által előlegszámla alapján megfizetett vételárelőleget a mai napon hiánytalanul visszautalta a T. Megbízójának.” Felperes szerint az alperesi jogi képviselő nem volt jogosult e jognyilatkozat megtételére, erre vonatkozó meghatalmazást sem a peres eljárást megelőzően, sem pedig a perben nem csatolt.

[115] A szerződés „megszüntetésére” vonatkozó nyilatkozata pusztán olyan indokot tartalmazott, hogy a keretszerződésben meghatározott időpont eredménytelenül telt el, továbbá a szerződésben megjelölt hozzávetőleges időpontot követően az alperes teljesítette a szerződésben foglaltakat, így ezen magatartása is azt erősíti meg, hogy a 2020 decemberében történő megrendelés hiányát nem tekintette a szerződés megszüntetési okának.

[116] Jogellenesnek minősítette azt a megállapítást, hogy az alperes a Ptk. 6:213. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 6:212. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a szerződéstől elállt. Az elállásra azért sem volt lehetőség, mert a vasanyagok feldolgozását már megkezdte, tehát a szerződéskötés előtti állapot nem volt helyreállítható [Ptk. 6:212. § (2) bekezdés], a megszűnés előtt már teljesített szolgáltatások elszámolására nem volt lehetőség.

[117] Helytelen az a megállapítás is, hogy a szerződés a felek között 2021. április 1. napjától számított harminc nap elteltével szűnt meg. A felperes azért tekintette megszüntnek a szerződést, mert felszólítás ellenére a szerződésben foglalt kötelezettségeit az alperes nem teljesítette. Iratellenesnek tartotta azt a megállapítást, ami arra utalt, hogy az alperes nem tagadta meg a felperes részére a vasanyag leszállítását, hanem a felperes nem adott le a keretszerződésben meghatározottaknak megfelelő megrendelést, a megjelölt időintervallum pedig már lejárt. A felek pontos időpontot nem jelöltek meg, sőt a tárolási nyilatkozat a projekt befejezéséig biztosította a vasanyag meglétét. Ennek megfelelően ezen időtartamon belül, azaz a projekt befejezéséig volt a felperes jogosult lehívni a vasanyagot.

[118] Az alperes alkalmazottja azért nem adta ki a vasanyagot a felperesi ügyvezető részére, mert G B erre utasította. Ezt a nyilatkozatot senki nem cáfolta meg az elsőfokú eljárás során.

[119] A felperes azzal tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének, hogy az akkor a vasanyagok piacán uralkodó jelentős és rövid idő alatt bekövetkezett áremelkedés miatt haladéktalanul gondoskodott újabb vasanyagok beszerzéséről.

[120] A keretszerződés olyan jogviszonyt hozott létre, amely lehetővé tette, hogy az annak alapján létrejövő egyes szerződések esetén a keretszerződésben meghatározott feltételeket ne kelljen minden egyes alkalommal ismételtten rögzíteni. A keretszerződés az egyes szerződések részévé válik.

[121] A felek egyértelműen megállapodtak abban, hogy a felperes az alperes által beszerzett és még meg nem munkált vasanyagok teljes mennyiségét kiegyenlíti. A fizetési kötelezettségét meghatározott mennyiségű vasanyag vonatkozásában teljesítette a felperes. A keretszerződések általános szabályai alapján fizetési kötelezettség a szerződés megkötésekor nem keletkezik egyik fél részéről sem, a fizetési kötelezettségek a későbbiekben a tényleges egyes jogügyletek során keletkeznek.

[122] A keretszerződés előszerződésnek minősül, illetve előszerződést kötő jellegűnek tekinthető, ha a felperes kötelezettséget vállal arra, hogy megrendelésekkel látja el az alperest (BDT2007. 1570.). Ha nem történt ilyen kötelezettségvállalás, akkor a szerződés nem tekinthető előszerződésnek, viszont klasszikus keretszerződésként értékelhető. Ebben az esetben a másodfokú bíróság tévesen minősítette a szerződést.

[123] Ha történt kötelezettségvállalás, akkor a szerződés legalább előszerződés jellegűnek tekinthető, és ez esetben a feleket szerződéskötési kötelezettség terheli. Ennek elmaradása esetén a szerződés megghiúsulásának egyik lehetséges jogalapját a clausula rebus sic stantibus elve képezheti. A felperes nemcsak, hogy konkrét kötelezettséget vállalt, de vételár jogcímen pénzfizetést is teljesített, így a keretszerződésként történő értékelés minden bizonnyal téves. A jogerős ítélet iratellenesen minősítette keretszerződésnek a felek közötti megállapodást, így okszerűtlenül jutott arra a végkövetkeztetésre, hogy a felek között tulajdonátruházás nem történt, a felperes az ingók tulajdonjogát nem szerezte meg.

[124] A másodfokú bíróság megszegte a Pp. 214. § (2), (3) és (4) bekezdéseit azon álláspontjával, hogy annak ellenére, hogy az alperes bizonyítást nem ajánlott fel, nem fogadta el a felperesi ügyvezetők nyilatkozatát a szerződés létrejötte és teljesítése vonatkozásában. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesi jogi képviselő a per érdemi szakaszában oly módon változtatta meg a védekezését, amely a Pp. 244. § (2), (3) és (4) bekezdéseiben meghatározottak szerint nem volt megengedhető.

[125] A másodfokú bíróság tévesen értékelte a beszerzett bizonyítékokat, illetve tévesen határozta meg, illetőleg értékelte azt, hogy az alperes a bizonyítási kötelezettségeinek nem tett eleget.

[126] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[127] Részletesen nyilatkozott a felülvizsgálati kérelemben írtakra.

Kúria döntése és jogi indokai

[128] A felülvizsgálati kérelem a következők miatt nem alapos.

[129] A Pp. 406. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással lehet kérni. A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt, tartalmában is kifejtett anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit a felülvizsgálati kérelem határozza meg [Pp. 413. § (1) bekezdés *b*), *c*) pont].

[130] A Kúria elsőként a felülvizsgálati kérelem eljárási szabálysértésekre alapozott részével foglalkozik.

[131] A felperes a Pp. 214. § (2), (3), és (4) bekezdésének sérelmét arra alapította, hogy a másodfokú bíróság annak ellenére, hogy az alperes bizonyítást nem ajánlott fel, nem fogadta el a felperesi ügyvezetők nyilatkozatát. Ennek alapvetően G B folytatott megbeszélések és a vele történt „megállapodás” körében tulajdonított jelentőséget.

[132] A Pp. 214. §-a az érdemi tárgyalási szak általános rendelkezéseit tartalmazza. A tárgyalás érdemi szakasza a perfelvételi szak lezárását követően indul. Jelen ügyben az elsőfokú bíróság a perfelvételt a 2024. január 3. napján megtartott tárgyaláson zárta le 18/I. számú végzésével. E tárgyaláson még a perfelvétel lezárása előtt az alperes nyilatkozott arról, hogy G B az alperesnek nem volt tagja, nem volt törvényes képviselője, a cég nevében nem tehetett nyilatkozatot. Rögzítendő: az alperes cégkivonatát a felperes a keresetlevele mellékleteként csatolta, ami alátámasztotta az alperes perben tett nyilatkozatát. Ezt követően a felperes indítványozta G B tanúkénti meghallgatását, míg az alperes akként nyilatkozott, hogy ő a tanú meghallgatását nem kéri, viszont a felperes bizonyítási körébe sorolta, hogy az alperes további áremelést szabott volna a szerződés teljesítésének feltételéül. A felperes törvényes képviselőjének, Sz Gy T Pp. 288. §-át sértő tanúkénti meghallgatása után nyilatkozott akként, hogy a törvényes képviselő előadása alapján megerősítve látja az álláspontját, és ezért nem kéri G B tanúkénti kihallgatását arra, hogy ő több pénzt kért az alperesi teljesítéshez. Az elsőfokú bíróság az ítéletében orvosolta az eljárási szabálysértését azzal, hogy nem bizonyítékként (tanúvallomás) hívta fel a felperes törvényes képviselőjének előadását, viszont az eljárási szabályokat sértő módon nem vitatott tényként fogadta el azt az előadást, amit az alperes ténylegesen vitatott.

[133] Az alperes tehát még a perfelvételi szakaszban vitatta azt a felperesi előadást, hogy a szerződés részleteit illetően G B a keretszerződésben írtakhoz képest megelőzően eltérő megállapodást köthetett. E tárgyban a bizonyítás a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte, aminek a polgári perjog szabályai alapján a saját törvényes képviselője nyilatkozatával nem tudott eleget tenni. A Pp. 266. § (1) bekezdése alapján sem tekinthető a felperes törvényes képviselője által a G B folytatott megbeszélései „eredményére” tett előadás bizonyítás nélkül megállapítható ténynek, mert egyrészt az alperes ezt mindvégig vitatta, és a hivatkozott rendelkezés értelmében a nem vitatottnak tekintendő tényállítás is csak akkor fogadható el valósnak, ha annak tekintetében kétely nem merül fel. Azt a felperes által csatolt cégkivonat cáfolta, hogy nevezett az alperes tulajdonosaként és képviselőjeként nyilatkozhatott volna. Így nem volt nem vitatott tényként elfogadható, hogy az alperes képviselőjeként és tulajdonosaként nyilatkozó G B és a felperesi ügyvezetők között – az írásbeli szerződéskötést megelőző – szóbeli megállapodás jött létre az elsőfokú ítélet tényállásában rögzített tartalommal, miként az sem, hogy nevezett az ár emelésétől tette függővé a további alperesi teljesítést.

[134] Ugyancsak a felperes bizonyítási terhe volt, hogy a keretszerződésen belül a megrendelése alapján a második eseti szerződés az alperes hibájából nem jött létre.

[135] E helyen rögzíti a Kúria, hogy a felperes keresetét megalapozó tényállításait alátámasztó és rendelkezésre álló bizonyítékait, bizonyítási indítványait a Pp. 170. § (2) bekezdés e) pontja értelmében már a keresetlevelében tartozott volna megjelölni.

[136] Mivel az elsőfokú bíróság tényállás megállapítása a tévesen alkalmazott Pp. 265. § (1) és 266. § (1) bekezdésén alapult, annak e hibák kiküszöbölését követő megállapításával a jogerős ítélet nem sértette meg a Pp. 279. § (1) bekezdését.

[137] A Pp. 244. § (2)-(4) bekezdésének megsértésére vonatkozó hivatkozást a Kúria elírásnak minősítette, mert a XV. fejezet (Eltérő rendelkezések jogi képviselő nélkül eljáró félre) alkalmazása az adott ügyben fel sem merülhet.

[138] Összefoglalva: a jogerős ítélet a felperes által megjelölt eljárási szabályokat nem sértette meg.

[139] A felperes megsértett anyagi jogi rendelkezésként a Ptk. 6:212. § *[Megszüntetés a felek megállapodásával]* (1), (2) és (3) bekezdését, továbbá a 6:213. § *[Megszüntetés egyoldali jognyilatkozattal]* (1) bekezdését jelölte meg.

[140] Abban egyetért a Kúria a felperessel, hogy a felek írásba foglalt szerződése a VI. pontja alatt azt tartalmazza, hogy a szállítási keretszerződést a felek határozatlan időre kötötték, az harminc napos felmondási idővel mondható fel. Ehhez képest az a tény, hogy a IV. pont szerint a projekte történő szállítás várható befejezése 2020. december nem tekinthető olyan határozott idő megjelölésnek, amely a szerződés tartamára kihatna.

[141] Burai Zoltán felperesi ügyvezető személyes meghallgatása során előadta, hogy 2021. március 24. napján emailben közölte az alperessel, hogy visszavonja a korábbi megrendelését. Az ezt követően 2021. április 1. napján kelt alperesi irat – bár jogi képviselő szerkesztette – tartalma nem tekinthető olyan határozott jognyilatkozatnak, ami a szerződés szerint felmondást, vagy jogszabály konkrét rendelkezésén alapuló elállást tartalmazna, vagy ekként volna értelmezhető. Ettől független körülmény, hogy a felek magatartása (felperes részéről a szükséges betonacél mástól történő beszerzése; alperes részéről az eseti megrendeléssel nem fedezett felperesi fizetés visszautalása) azt eredményezte, hogy a felek a szerződéses kapcsolatukat felszámolták. A felperes az első szerződését a P-H Bt.-vel még ezen irat kézhez vételét megelőzően 2021. március 30. napján megkötötte.

[142] A felperes keresetében az alperes kártérítésre kötelezését a Ptk. 6:137. § *[Szerződésszegés]*, 6:138. § *[A teljesítés követeléséhez való jog]*, 6:141. § *[Fedezeti szerződés]* és 6:142. § *[Felelősség szerződésszegéssel okozott károkért]* rendelkezéseire alapozta, amely jogszabályi rendelkezéseket – jogi álláspontja miatt a másodfokú bíróság nem alkalmazott. Felülvizsgálati kérelme viszont már nem jelölte meg ezeket a jogszabályhelyeket a másodfokú bíróság által megsértettként.

[143] Ahhoz azonban, hogy a Kúria megállapíthassa, hogy az alperesnek az a magatartása, amelyet a felperes második megrendelése körében tanúsított, szerződésszegésnek minősült-e, amelynek eredményeként őt a keresettel egyezően kártérítési felelősség terhelne, az is szükséges a [129] bekezdésben írtak alapján, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes hivatkozzon megsértett jogszabályi rendelkezésként arra a jogszabályra, amelyen álláspontja szerint helyesen a keresete alapul, és az ezzel kapcsolatos jogi érveit is kifejtse. Hiszen a jogerős ítélettel szemben a felperes keresetének megfelelő döntés csak ezen jogi érvelés helytállósága mellett lett volna hozható. Ennek hiányában viszont a Kúria az esetleges alperesi szerződésszegés körében az álláspontját nem fejtheti ki, nincs lehetőség a jogerős ítélet érveivel szembeni megállapítások, jogi levezetés megtételére.

[144] Az ügy mikénti elbírálása szempontjából nincs jelentősége, de mert a felperes többször is hivatkozott arra, hogy a vasanyag tulajdonjogát megszerezte, a Kúria rámutat, hogy a keretszerződés megkötése után a felperes előlegként megfizetett az alperesnek 33.999.863 forintot. A keretszerződés III. pontja szerint a szállító (alperes) az árut tulajdonjog fenntartással adja át a megrendelőnek (felperes), és az áru tulajdonjoga a vételár kifizetésével száll át a megrendelőre. A szerződés szerinti áru nem a megmunkálatlan betonacél volt, hanem az eseti megrendelésekben meghatározandó átmérőjű, vágott és hajlított betonacél.

[145] A jogerős ítélet hatályában fenntartása a Pp. 424. § (2) bekezdésén alapult.

[146] A Kúria a felülvizsgálati eljárás költségének viseléséről Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 81. §-a és 83. § (2) bekezdése alapulvételével határozott.

[147] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[148] Pp. 214. § (2), (3), (4), 265. § (1), 266. § (1), 279. § (1) bekezdés, 288. §, 406. § (1) bekezdés, 413. § (1) bekezdés *b)*, *c)* pont

A döntés elvi tartalma

[149] A felperes szerződésszegésen alapuló kártérítés iránt terjesztette elő a keresetét, amit a másodfokú bíróság – az elsőfokú ítéletet megváltoztatva – elutasított. Amennyiben a felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályi rendelkezésként nem jelöli meg a szerződésszegés és az ebből fakadó kártérítési felelősség anyagi jogi rendelkezését, a Kúria a felülvizsgálati kérelem hiányos tartalma miatt nem vizsgálhatja, hogy a másodfokú bíróság e rendelkezések megsértésével utasította-e el a keresetet.

Budapest, 2026. január 28.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró Dr. Farkas Antónia s.k. bíró Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő